

Het is belangrijk om bij het aanvankelijk lezen efficiënt te werken. Dat betekent altijd zo veel mogelijk woorden, zinnen en tekst worden gelezen binnen de voor lezen ingeroosterde tijd. Hoeveel worden worden gelezen binnen de voor lezen ingeroosterde tijd. Een groot risico is dat leerlingen die zwakker lezen, ook minder lezen, waardoor hun achterstand zal toenemen. Het is dus nooit de methode die het leessucces bepaalt, maar jij al leerkracht. Het is dus van belang om kritisch te selecteren uit de leesmethode. De volgende **aandachtspunten** kunnen hierbij helpen:

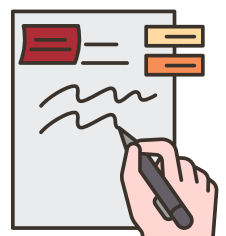
Letters

- Oefen minstens 2 dagen achter elkaar met een nieuwe letter. Neem 1 dag ruimte voor het herhalen van letters.
- Voor zwakke lezers is het van belang om letters, klanken en woorden altijd samen aan te bieden en daarmee hoogfrequent extra te oefenen: minimaal 10 min. per dag. De frequentie van oefenen is daarbij belangrijker dan de duur.
- Bied letters **multisensorieel** aan (d.m.v. klankgebaren)
- Betrek **emoties** en humor bij het aanleren van letters. **Alfabetboeken** kunnen daarbij helpen.
- Letters beklijven beter als ze worden gebruikt in **betekenisvolle woorden, zinnen en tekst en (wisselende) contexten**. Hierdoor ontstaan veelzijdige verbindingen in de hersenen en wordt de letter gemakkelijker oproepbaar. Het lezen van letters op woord-, zins- en tekstniveau heeft dan ook meer effect op de automatisering van de klanktekenkoppeling dan oefenen van losse letters.
- Veel leerlingen verwarren na 2 maanden nog letters als **b en d**. Dit is een normaal verschijnsel. Het is essentieel om deze letters niet los aan te bieden en de leerling niet te vragen om te beslissen over "is het de b of d?" Zulke oefenen vergroten de verwarring, doordat beide klanken worden geactiveerd, hetgeen leidt tot dubbele koppeling aan de betreffende letter. Beter is om de letter tijdig voor te zeggen, zodat er geen twijfel en geen dubbel koppeling kan ontstaan. Het lezen van deze letters binnen woorden en zinnen (i.p.v. los) heeft grote voordelen, omdat de contextuele inbedding de mogelijkheden tot twijfelen en fouten maken sterk vermindert.
- **Geïsoleerd** met letters **oefenen** in **werkboekjes** heeft **geen zin**, omdat daar alleen geoefend wordt met de vorm van letters en niet met de bijbehorende klank.
- Naast het gebruik van de methodesoftware kan het ook zeer zinvol zijn om leerlingen **eigen producties** (filmpjes, foto's) te laten maken rondom de geleerde letters. Als het mogelijk is kunnen ze ook thuis op zoek gaan naar letters die ze hebben geleerd en woorden met die letters. Het is erg motiverend om dat wat leerlingen hebben verzameld, samen op het digibord te bekijken.

Schrijven

- Het schrijven van woorden kan helpen bij het automatiseren van klanktekenkoppelingen. Schrijven is immers van nature een analytisch proces dan lezen. Oefening met het schrijven van woorden leidt dan ook tot **completere orthografische representaties en versnelling van de woordherkenning**. Omdat verbonden schrift motorisch lastig is en niet erg lijkt op het te lezen schrift, kan in deze fase de voorkeur uitgaan naar het gebruik van leesletters in het schrijfonderwijs.

Materialen

- Het maken van de opdrachten in werkboekjes leidt niet tot leren lezen. De tijd die aan het maken van opdrachten in werkboekjes wordt besteed, kan beter worden besteed aan zaken als ondersteund lezen, zelfstandig lezen en voorlezen.
- De veelheid aan materialen (werkbladen, spelletjes, klikklakboekjes) vormen een risico. Dit lijken zinvolle leerprocessen, maar leiden gemakkelijk tot weinig lezen. Zuinig omgaan met materialen is belangrijk.
- Vermijd oefeningen met onduidelijke plaatjes.